

หนุ่มวัยปลาย 30 ปี
คนหนึ่ง โด่งดังทั่วโลก
ข้ามคืนจากการเขียนหนังสือ
ประวัติศาสตร์มนุษยชาติ

เล่มแรกของเขาในปี 2011 (แปลเป็นภาษา
อังกฤษในปี 2014) เนื่องจากผู้สนับสนุนว่า
เป็นหนังสือชั้นยอดที่ชาวโลกไม่ควรพลาด คือ
**อดีตประธานาธิบดี Obama/Bill Gates/
Mark Zuckerberg ฯลฯ** หนังสือขายได้
กว่า 5 ล้านเล่ม และแปลออกมาแล้วกว่า 50 ภาษา
ที่น่าสนใจก็คือเขียนบอกว่าเขาเขียนได้
เช่นนี้ก็เพราะการนั่งวิปัสสนาวันละ 2 ชั่วโมง
และลาไป "ปฏิบัติธรรม" ไม่ต่ำกว่าปีละ 30 วัน
ถึงแม้เขาจะเป็นยิว สัญชาติอิสราเอลก็ตามที่

Yuval Noah Harari คือชื่อของเขา
และหนังสือเล่มนี้คือ **Sapiens : A Brief
History of Humankind** เล่มที่สองที่ออก
ตามมาก็คือ **Homo Deus : A Brief History
of Tomorrow** ตีพิมพ์เป็นภาษา Hebrew ใน
ปี 2015 (แปลเป็นภาษาอังกฤษในปี 2016) ทำให้
เขาเป็นซีเล็บในการเป็นนักประวัติศาสตร์ไปเลย

หนังสือ Sapiens อธิบายว่า อะไรที่
ทำให้ Homo sapiens หรือมนุษย์เราเป็น
เผ่าพันธุ์ที่ประสบความสำเร็จบนโลกใบนี้
ทั้งที่ก่อนหน้านี้ 70,000 ปีก่อน บรรพบุรุษ
ของเราเป็นสัตว์ที่ "กระจอก" มาก

เพื่อให้เห็นภาพกว้างก็ขอไล่ตัวเลขที่น่า
มาจากหนังสือเล่มนี้ ดังนี้ (1) เมื่อ 4,500 ล้านปี
ก่อนโลกใบนี้เกิดขึ้น (2) 6 ล้านปีก่อนเผ่าพันธุ์
มนุษย์กับลิงชิมแปนซีแยกขาดจากกัน (3)
2.5 ล้านปีก่อนได้เกิดการพัฒนากลุ่ม (สกุล)
Homo คือกลุ่มที่มีลักษณะและหน้าตาคล้าย
มนุษย์ (Homo sapiens) ในแอฟริกาและต่อมา
ใน Eurasia/ตะวันออกกลาง (4) Homo

'มนุษย์' ผงาดขึ้น ในโลก ได้อย่างไร

sapiens ซึ่งเป็นเผ่าพันธุ์ของเราเริ่มปรากฏตัว
เมื่อ 150,000-200,000 ปีก่อนในแอฟริกาและ
มีหน้าตาร่างกายเหมือนมนุษย์ปัจจุบัน

สกุล Homo มีด้วยกันหลายเผ่าพันธุ์
เช่น Homo rudolfensis/Homo soloensis/
Homo floresiensis/Homo erectus/
Homo neanderthalensis/Homo
sapiens ฯลฯ อย่างไรก็ตามก็ตีสกุลนี้สูญพันธุ์ไป
จนหมดเหลือแต่เผ่าพันธุ์ของเราในแอฟริกาและ

Neanderthals สูญพันธุ์เมื่อ 30,000 ปี
ก่อน และสุดท้าย คือ **Homo floresiensis**
เมื่อ 13,000 ปีก่อน และเมื่อ 12,000 ปีก่อน
Homo sapiens ก็เริ่มรู้จักเอาไฟและ
สัตว์ป่ามาใช้จน จุดเปลี่ยนของการครองโลก
ก็เริ่มขึ้นอย่างจริงจัง

Harari มีคำตอบให้ว่าอะไรที่ทำให้มนุษย์
พวกเราจึงผงาดขึ้นมาในโลก โดยมาที่หลัง
แต่แข่งสิ่งมีชีวิตทั้งหมด

มาดูประวัติของ **Yuval Noah Harari**
สักหน่อย เขาเรียนจบปริญญาตรีจาก
Hebrew University of Jerusalem
และจบปริญญาเอกด้านประวัติศาสตร์
จากมหาวิทยาลัย **Oxford** เมื่ออายุ 26 ปี
ขณะเรียนปริญญาเอกเขาได้พบสิ่งซึ่ง
แปรเปลี่ยนชีวิตเขาอย่างลึกซึ้ง นั่นก็คือการ
นั่งวิปัสสนาโดยเป็นศิษย์ของท่านโกเอ็นก้า
(S.N.Goenka อาจารย์ใหญ่ทางวิปัสสนา
ชาวพม่าเชื้อสายอินเดีย ผู้มีชื่อเสียงที่มี
ลูกศิษย์มากมายทั่วโลก Harari นั่งวิปัสสนา

ทุกวัน ก่อนทำงานหนึ่งชั่วโมงและหลังทำงาน
หนึ่งชั่วโมงเป็นเวลา 15 ปีมาแล้ว เขาบอกว่า
การนั่งสมาธิคือหนทางไปสู่การทำงานวิจัย
ที่ได้ผลของเขา

Harari เป็น vegan (ไม่กินเนื้อสัตว์
และผลิตภัณฑ์ของสัตว์ทั้งมวลไม่ว่าไข่ไก่
นมเนย) เช่นเดียวกับสามี (เขียนไม่ผิดครับ)
ของเขาซึ่งพบกันเมื่อปี 2002 ปัจจุบัน Harari
เป็นอาจารย์อยู่ที่ Hebrew University of
Jerusalem

คำตอบที่ Harari พบว่าเหตุใด Homo
sapiens จึงผงาดขึ้นมากก็คือเราเป็นสัตว์
ประเภทเดียวในโลกซึ่งสามารถเชื่อในสิ่งซึ่ง
อยู่ในจินตนาการของเรา เช่น พระเจ้ามีจริง/
เชื่อเรื่องความเป็นรัฐ/สิทธิมนุษยชน ฯลฯ
ตลอดจน "นิยาย" ที่ช่วยกันแต่งขึ้น

นอกจากสามารถมีความเชื่อดังกล่าว
ได้แล้วยังมีความสามารถอันเป็นพิเศษที่ไม่มี
ใครเหมือนก็คือการใช้ความเชื่อและ "นิยาย"
เหล่านี้มาทำให้สมาชิกเป็นหนึ่งเดียวกัน
ตลอดจนสามารถจัดการกับคนจำนวนมาก
ได้โดยได้รับความร่วมมือจากสมาชิกอีกด้วย

ความสามารถของมนุษย์ตรงนี้แหละ
ที่ทำให้เราผงาดขึ้นมาครองโลก Harari
เปรียบเทียบเรากับลิงชิมแปนซีซึ่งเป็นสัตว์ที่
ฉลาดใกล้เคียง (แต่ก็ยังห่างกันไกลมาก) ว่าลิง
ร่วมมือกันได้ทราบที่รู้จักกันเป็นส่วนตัว
แต่ไม่ได้ร่วมมือกันเพราะมีความเชื่ออย่างเดีย
วกันกับมนุษย์ เช่น เชื่อตำนานที่เป็น "นิยาย"

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/ทัศนะ

วันที่: อังคาร 28 กุมภาพันธ์ 2560

ปีที่: 30

ฉบับที่: 10386

หน้า: 8(กลาง)

Col.Inch: 60.28

Ad Value: 144,672

PRValue (x3): 434,016

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: อาหารสมอง: 'มนุษย์' ผงาดขึ้น โลก ได้อย่างไร

ว่าเกิดมาจากสิ่งยิ่งใหญ่จึงเป็นประเทศที่ยิ่งใหญ่ หรือศรัทธาอุดมการณ์ประชาธิปไตยเหมือนกันก็จะร่วมมือกันนอกจากนี้ยังมี ความยึดหยุ่นในความร่วมมือนี้ด้วย เช่น ยกเว้นกฎเกณฑ์บางอย่างยามมีปัญหา

คน 10,000 คน กับลิงชิมแปนซี 10,000 ตัว แข่งกันไม่ได้เลยเพราะมนุษย์ร่วมมือกันได้โดยมี พื้นฐานจากความเชื่อที่อยู่ในจินตนาการของ พวกเรา เช่น ต้องยอมๆ กันบ้างเพื่อจะได้อยู่รอด ร่วมกัน แต่ลิงชิมแปนซีจะควบคุมกันไม่ได้ ในจำนวนนี้ ความสามารถในการจัดการกับคน จำนวนมากได้ อย่างไม่จำเป็นต้องรู้จักกัน เป็นการส่วนตัวที่ความเชื่อคล้ายกัน เป็นนี้แหละหัวใจของการครองโลกของมนุษย์

มนุษย์เป็นสัตว์ชนิดเดียวที่มีจินตนาการ สามารถแต่งเรื่องขึ้นในสมองและเชื่อเรื่องที่ แต่งได้ เช่น หากทำชั่วจะตายไปแล้วตกนรก ไม่ว่าจะจริงหรือไม่ก็ตามแต่ ตราบที่มีคน เชื่อว่าจริงก็สามารถนำมาใช้กำกับพฤติกรรม มนุษย์ได้

ความสามารถในการจัดการของมนุษย์ อันมีพื้นฐานจากการเชื่อ 'นิยาย' เหล่านี้ร่วมกัน จนมนุษย์ยอมรับพระเจ้า ผีสิงเทวดา ยอมรับ กฎหมาย ยอมรับกฏกติกา ยอมรับผู้นำ ฯลฯ ทำให้เราสามารถปราบคู่แข่งคือสมชิกสกุล Homo ทั้งหลาย ตลอดจนสัตว์ร้าย และเอาชนะ ภัยธรรมชาติจนทำให้เราอยู่รอดมาได้เป็นอย่างดี

ถ้าใครเป็นแฟน TED.com ใน YouTube และสนใจหนังสือเล่มนี้ กรุณาเข้าชมการ บรรยายของ Harari ในหัวข้อ "What explains the rise of humans?" ซึ่งมีคำบรรยาย ภาษาไทยอย่างดี

Homo sapiens ทั้งหมดต้องไม่ลืมว่า sapien เป็นภาษาละตินหมายถึง wise ดังนั้นมนุษย์ต้องตระหนักว่าเขาสมมุติว่า เราเป็นคนฉลาด ดังนั้นต้องกระทำการให้ สมชื่อโดยเฉพาะกับโลกใบนี้ และกับสัตว์ เพื่อนร่วมโลกของเราด้วย